

POSITIONES

PERIPATETICAE

Ex

TRIBVS PARTIBVS
PHILOSOPHIAE

Quas

IN ALMA ET ELECTORALI VNI-
VERSITATE INGOLSTADIENSI

PROPOSVERVNT

DVO E SOCIETATE IESV
METAPHYSICÆ STUDIOSI.

ANNO CHRISTIANO CID. IDC. XXX.
3. Iulij.

INGOLSTADII,

Ex Typographéo GREGORII HAENLINI.

TRIADI INCREATAE
TRIETERIDIS PHILOSOPHICÆ LABORES
PER MANVS ET PALMAS
TRIADIS CREATE, TER BEATÆ.

BBB. Pauli Michi, Jacobi Ghisai, Ioannis de Goto.

Clientres Infimi

D. D.

LOGICA.

THESIS I.

Logica est habitus & virtus intellectualis, Practicè & Artificicè versans circa operationes intellectus vt dirigendas ex regulis. Obiectum Attributionis adæquatum sunt omnes operationes intellectus. Logica ad actus aliarum scientiarum sicut moraliter tantum necessaria est, ita ad earundem actus directiue tantum non effectiue concurrat. Logica vtens & Docens re idem habitus ratione tantum inter se distinguuntur.

II. Ea est fecunditas Intellectus vt abstrahere & vnum sine altero considerare sine falsitate ante rationis possit, adeoque facere Vniuersale, cuius Materialis seu Fundamentalis ratio consistit in diuisione quadam & vnitate indiuiduorum inter se secundum prædicata essentialia; Formalis autem vnitate & aptitudine inessendi pluribus quæ solum reperitur in statu Præcisionis, non autem Absolute Existentiæ realis; fit formaliter per abstractionem Intellectus Possibilis absolutam, cognoscitur per comparatiuam, multiplicatis intellectibus abstrahentibus, non multiplicatur vniuersale; vnitur vt quid absolutum & secunda Intentio in concreto est. In actuali prædicatione amittit suam vniuersalitatem.

III. Vniuersale exigit habere plura inferiora, de quibus vt totum Potentiale prædicatur. Quinque statuuntur Vniuersalia quæ sub vna quadam ratione superiore analogica conueniunt, prædicanturque vel in Quid vt Genus & species, vel in Quale (quæ abstractione vniuersali & formali abstrahunt) vt sunt Differentia Proprium & Accidens. Generis immediatum, non autem adæquatum, correlatiuum est species, cuius essentia adæquata consistit in Prædicabilitate & subijcibilitate. Differentia superior non inuoluit formaliter inferiorem, sicut nec inferior superiorem. Non omne accidens cum subiecto non reciprocabile, ad vltimum prædicabilem est remittendum.

IV. Substantia in Concreto tantum, Accidens in Abstracto commodius in Prædicamento ponitur. Sub summo genere substantiæ vniuoco per se continentur tam substantiæ materiales & corruptibiles quam spirituales & incorruptibiles, finitæ tamen saltem quoad essentiam. Diuisio in 1. & 2. est analogi in analogata. Quantitatis Prædicamentum constituit quantitas continua & permanens sub quo non comprehenditur Tempus, Oratio, Numerus &c. Qualitatis quatuor species amplectimur inter se vel essentialiter vel accidentaliter distinctas.

V. Relatio Prædicamentalis quæ essentialiter terminû sub ratione absoluti respicit, & pro cuius multiplicatione multiplicatur Relatio. Est quid Modaliter distinctum à suo fundamento. Relationes sicut & omnes modi reliqui non possunt subire rationem fundamenti, respectu alterius relationis, sicut tamen possunt substantiæ & reliqua Prædicameta strictè realia. Dantur relationes Transcendentales quæ sint ipsæ rerum differentia.

Un. Bibl.
München

VI. Reisp

VI. Respectus signi ad significatum & potentiam cognoscentem vniuersaliter & adæquatè loquendo est denominatio extrinseca, vel si malis relatio rationis, quamuis interdum, etiam adæquatè spectatus possit esse relatio realis. Signum vocale significat & res & conceptus. Enunciatio constituitur ex signis; formaliter consistit in annutu & abnutu. In omni Enunciatione reperitur aliquod verbum tenens se ex parte prædicati vt Quod saltem inadæquatè. Verbum substantiuum impositum est ad significandam entitatem, vel essentiam exercitam à subiecto, sicut etiam existentiam maximè in 2. adiacente. In propositionibus necessarijs; significat cum tempore. Altera propositio de futuris contingentibus est determinatè vera, altera determinatè falsa.

VII. Syllogismus Probarius, qui solus in definitione syllogismi comprehenditur, est argumentatio de cuius essentia est conclusio, sequens debiliorem partem, ad quam positis præmissis intellectus necessitatur, non quoad exercitium sed speciem actus. Dantur syllogismi Indirecti, non solum in 1. sed & 2. & 3. figura.

IX. Tres sunt operationes intellectus, Apprehensio, Iudicium & Discursus, in Prima operatione datur veritas non tamen falsitas etiam ex parte obiecti complexi & compositi, cuius compositio non excedit apprehensionem, sicut excedit compositio actus etiam virtualis. Datur Veritas & Falsitas in secunda mentis operatione quæ formaliter consistit in assertionem seu coniunctionem prædicati cum subiecto. Tertia mentis operatio formaliter dicit Illationem seu particulam Ergo.

IX. Demonstratio Quia & Propter quid essentialiter differunt, potissima Demonstratio medium est definitio, effectus verò scientia, cuius obiectum necessarium sit oportet necessitate obiecti incomplexi. Vnitas scientiæ desumitur ab vno genere obiecti, ab vno genere principiorum causatorum ab vno genere abstractionis. Scientia totalis non est vna simplex qualitas; in vno Habitu totali possunt dari plures habitus partiales. Scientia subalternans & subalternata essentialiter inter se non distinguuntur, sed tantum accidentaliter.

PHYSICA.

X. Physiologia, est scientia speculans corpus naturale qua tale, sumptum in suppositione Absoluta non simplici, tam respectu octo quam omnium librorum Physicorum. Definitio Principiorum Physicorum (quæ neque ex sese, neque ex alijs, sed ex ipsis omnia sunt) conuenit omnibus principijs non collectiue sed copulatiue sumptis, tria sunt in Fieri Materia scilicet Forma & Priuatio, quorū duo postrema sunt prima contraria, in Facto esse duo tantum sunt, materia scilicet & forma, habent omnia rationem principiandi analogam.

XI. Materia prima basis & fundamentum transmutationis substantialis naturalis, est pura potentia Physica non tamen Metaphysica, habet propriam existentiam, incommunicatam à forma substantiali, quam solam essentialiter respicit, vt actum se complementem; non autem formam accidentalem: appetitus materiæ seu potentia naturalis, quæ nihil realiter distinctum dicit à materia, ad omnes formas materiales etiam corruptas se extendit. Quamuis sine formis substantialibus quoad essentiam intelligi materia non possit sine illis tamen existere potest absque concursu Dei speciali: Materia est subiectum immediatum formarum substantialium, & aliquorum accidentium, quorū multa in sola quantitate recipiuntur, sicut Quantitas in sola materia, cuius solius naturalis proprietas est.

XII. A duabus formis specie diuersis & non subordinatis, vnam materiam per absolutam Dei potentiam propriè informari posse probabile est, quod si fieret, nec vnū, nec duo composita simpliciter essent dicenda. Forma Physica non est tota quidditas compositi, in quo non datur forma aliqua Corporeitatis distincta à specifica forma secundum rem; non sunt tot formæ physicæ, quot gradus Metaphysici; potest ex quavis materia, quæuis forma materialis educi, quarum nulla entitatiue in materia præexistit. Priuatio alia est remota, alia proxima, est Principium physicum essentialiter, si ab vtraque abstrahat, naturaliter, si proximam dicat, principiat extrinsecè desinendo, eiusdem numero formæ possunt esse plures numero priuationes.

XIII. In Composito præter materiam & formam admittendus est modus substantialis Vnionis, à quibus tribus simul sumptis compositum realiter non distinguitur, cuius etiam adæquatè spectati creationem possibilem iudicamus. Natura est principium motus & quietis, eius in quo est primò & per se, sufficit ad naturæ conceptum, vt sit vel principium Actuum vel Passiuum, hinc tam materię quàm formæ, siue animati siue inanimati, conuenit non tamen vniuocè.

XIV. Causa est principium per se influens esse in aliud, constituitur intrinsecè in actu primo per suammet entitatem potentem actu compleri, non autem per causalitatem, ad quam tamen dicit essentialè respectum, non verò ad conditiones sine quibus non. Quatuor sunt genera causarum quorum, omnia sunt priora suo effectu saltem naturæ; causæ non possunt sibi inuicem esse causæ secundùm eandem entitatem & existentiam, possunt tamen esse secundùm causalitatem. Plures causæ totales (exceptis Finalibus) ad eundem effectum coniunctim nec per absolutam DEI potentiam, nec diuisim naturaliter loquendo concurrere possunt.

XV. Causalitas causæ Materialis & Formalis respectu compositi est vnio vnica sustentata, & extroquè extremorum educta, causæ autè materialis respectu formæ, est sustentatio seu Passio, realiter & à materia & ab Actione distincta. Causa materialis non est de essentia substantiæ creatæ etiam materialis. Exemplarem causam tam ad formalem quam efficientem diuerso respectu reuocamus.

XVI. Causa Principalis Efficiens per virtutem proportionatam, Instrumentalis autem per improporionatam/eleuatam tamen simul concurrunt ad effectum substantialem producendum, quem sine influxu immediato causæ Principalis, accidentia eleuata totaliter produunt. Causam principalem in absentia alicuius determinatæ, subit indiuiduum ex parte obiecti indeterminatum, non autem, propriè Vagum. Eadem numero actione DEVS concurrir cum causa secunda ad effectum ponendum quem sibi natura in specie & indiuiduo determinat.

XVII. Causalitas causæ efficientis est Actio modaliter à termini subiecto in quo sustentatur distincta, sumit suam specificationem à termino Ad quem formaliter sumpto, non autem, à solo principio agendi. Ab actione & passione simul sumpta non distinguitur motus Aristotelicus qui definitur Actus entis in potentia prout in potentia, comprehenditque sub se tam successiuum quam instantaneum. Datur motus ad substantiam & accidens, & plerosque modos, saltem motus resultantiæ, qui est actio propriè dicta realiter etiam à termino distincta.

XVIII. Causa Finalis est vera causa physica, causalitas eius est actualis tractio seu inclinatio intentionis & amoris efficacis: principium proximum finis est bonitas rei relatè accepta. Sola agentia naturalia intellectualia agunt formaliter propter finem, sicut & in genere causæ Exemplaris, quæ est forma aliqua & Idea, quam aliud imitatur ex intentione agentis determinantis sibi finem.

XIX. Infinitum tam Categorematicum quam syncategorematicum, est cuius semper aliquid extra accipere, differunt inter se non secundum pluralitatem partium, sed tantum secundum actualitatem & potentialitatem. Infinitum Categorematicum vt detur actu, per nullam potentiam fieri potest. Præter locum Extrinsecum, cuius immobilitas desumitur à spatio imaginario, concedendum videtur locus Intrinsecus, seu entitas modalis intrinsecè locans & vbicans, essentialiter dependet à spatio imaginario. Tot in quouis corpore admittenda sunt vbi, quot sunt entia realiter strictè distincta.

XX. Vnus locus & duo locata, vel duo loca & vnum locatum virtute naturali simul esse nequeunt, possunt tamen esse supernaturaliter. Si posterius fiat non eadem vtrobique accidentia conueniunt. Potentia agendi in duobus locis intrinsecè non augetur, in vno loco viuere & in altero mori non potest homo v. g. replicatus. In vacuo priuatiuo; si à Deo daretur, motus progressiuus animalium non daretur, sicut nec motus grauium & leuium, quin tamen aliqui motus, etiam locales fieri possint, non videtur negandum, qui tamen instantanei non forent.

XXI. Motus cælorum secundum prius & posterius numerabilis, tempus extrinsecum naturaliter de facto, non essentialiter constituit, quo res omnes corruptibiles & materiales tam permanentes quàm succes-

næ mensurantur, quoad intrinsicam suam durationem, realiter modaliter ab ipsis distinctam. Tempus irreproducibile existit fluendo non permanendo, incipit extrinsecè sicut omnia entia successiua absolute non relatè spectata.

XXII. *Essentia Quantitatis* consistit in aptitudinali extensione in ordine ad locum, non in ordine ad se, quæ conuenit cuius enti purè materiali. *Quantitas* realiter strictè distincta, nec partes actu nec indiuisibilia siue terminantia siue copulantia, siue finita siue infinita positiua habet formaliter, sed tantum fundamentaliter & materialiter. *Quantitates discontinuæ* nouo indiuisibili vnitiuo copulantur.

XXIII. *Mundus* verno tempore cum tota essentiali perfectione productus post diem iudicij accidentaliter tantum immutabitur. *Cælum* corpus simplex constat materiâ, eiusdem cum sublunari rationis & forma naturaliter incorruptibili. *Motus cælo naturalis* est, fitque effectiue, ab assistente Intelligentia Planetæ non mouentur duobus motibus simul, sicut nec vllum aliud corpus naturale. *Cæli* influunt in hæc inferiora præter lucem & calorem per occultas quasdam qualitates, quas influëtias vocamus, quæ tamen omnes directè, in hominis voluntatem agere non possunt.

XXIV. *Elementa* duplices habent qualitates motrices & alteratrices, ex quibus posterioribus vna in summo altera in remisso gradu conuenit cuius elemento, sine admixtione tamen contrarij. *Qualitates alteratrices* eiusdem quoque rationis sunt, si nomine conueniant. *Elementa intermediantibus* istis qualitatibus transmutantur substantialiter, & quoduis in alterum cõueri potest, etiam immediatè.

XXV. *Quatuor qualitates motrices essentialiter* pro specifica ratione elementi distinctæ, nihil habent admixtū contrarij qualitatis; his mediantibus *elementa* mouentur ad locum naturalem, in quo nec grauitant nec leuitant. *Graui* in sine velocius mouentur propter concursum medij, causa præcipua proectorum est vis quædam impulsus dicta, proiectis impressa, quæ sicut à solo Deo conseruatur, ita & corrumpitur. *Graui* super minus graui, si vtraque maneat immota, grauitant quidem per nullam tamen actionem.

XXVI. *Generatio substantialis* consistit formaliter in actione vnitiua distincta realiter ab actione eductiua, terminus illius Formalis, est vnio, Totalis, compositum. *Corruptio* est posterior generatione, in qua non fit resolutio vsque ad materiam primam, quo ad omnes formas siue substantiales siue accidentales naturaliter. *Forma generata* incipit intrinsecè, corrupta definit extrinsecè. Potest quæuis forma substantialis etiam indiuisibilis, absolute extrinsecè incipere & desinere.

XXVII. *Mixta perfecta* constant forma ab elementaribus formis distincta, quæ actu non manent in mixtis, manent tamen virtualiter. *Essentia mixtionis* consistit formaliter in vnitione materiarum inter se & cum forma mixti; distinguitur essentialiter à generatione: *Temperamentum mixtorum* consistit in quatuor qualitatibus vel æqualiter inter se temperatis vel eo gradu quo natura mixti exigit. *Datur Actio & reactio* inter duo contraria, secundum eandem partem & contrarietatem, tempore eodem.

XXVIII. *Actio intensiua* nunquam terminatur ad substantiam. In qualitatibus fit per additionem gradus ad gradum in eadem parte subiecti, qui omnes sunt homogenei & eiusdem rationis. Non potest intensio procedere à simili vel minus intenso. *Intensio Antiperistatica* plerumque fit ac extrinsecò: reflexa autem non ab obstaculo aut qualitate minus intensa, sed ab ipso agente principali, vti & motus reflexus proectorum, à proijciente; mobile in puncto reflexionis non necessario quiescit.

XXIX. *Creatio siue productio rei ex nihilo*, quæ est entitas modalis accidentalis prior suo termino, sicut soli Deo conuenit, ita creaturæ vt creaturæ repugnat, omnes substantiæ & accidentia absoluta creari possunt, sicut & aliquot modi. *Conseruatio* quæ est continuata rei productio, interdum tam primæ quam secundæ causæ, conuenit, interdum tantum primæ, vt in substantijs tam materialibus quam spiritualibus. *Sola Dei conseruatio ordinaria*, non facit res incorruptibiles & inpatibiles.

XXX. *Creatura* non potest agere indistans etiam intra suæ actiuitatis spheram, posset tamen Deus etsi omnipræsens non esset. *Naturaliter* nil potest reproduci, potest tamen supernaturaliter, diuersa vel etiam

P O S I T I O N E S

etiam eadem actione quã fuit primò aliquid productum. Replicatio confistit formaliter in *positione* vnus rei in pluribus locis, siue sola acquisitione plurium vbi, quæ in eodem loco simul supernaturaliter etiam haberi non possunt. Penetratio à Deo possibilis fit per ablationem alicuius modi quantitatiuè impenetrabilitatis difti.

XXXI. Meteora sunt quadruplicia Ignea, Aerea, Aquea, Terrea, quorum omnium materia remota, sunt ipsa elementa, accidentaliter tantum ab ipsis distincta, proxima vero exhalatio & vapor, posterior ab aqua prior à terra non nisi accidentaliter discrepat, Meteororum causæ principales efficientes, sunt causæ vniuersales, instrumentales autem præter calorem & lucem, etiam occultæ quædam qualitates. Venti sunt ordinariè exhalationes à nubibus repercussæ. Salsugo maris provenit ex terreis exhalationibus adustis humidoque permixtis. Flumina potissimum oriuntur mari.

XXXII. Anima est actus corporis naturalis potentia vitam habentis, quatuor animatorum, tria animarum sunt genera, ex quibus viuens quoduis vnã tantum formaliter tamen imperfectiores inuoluentem continet. Animæ perfectorum etiam animalium præter hominis sunt diuisibiles & partes earundem, sicut & vnio homogeneæ siue eiusdem rationis sunt, omnes eiusdem speciei animæ, sunt æqualis in indiuiduo perfectionis.

XXXIII. Potentiarum ab anima realiter distinctarum, causa efficiens sola anima est, causa subiectiua materialium tamen est vel solum corpus vel corpus & anima simul; quod problema sit. Potentiarum Actiuarum specificatio desumitur immediatè ab actibus adæquatis, remotè autem ab objectis. Actus vitalis à Deo formaliter creati non potest, ad quem requiritur immediatus influxus animæ & effectiuus & passiuus, saltem respectu aliquorum actuum maximè spiritualium.

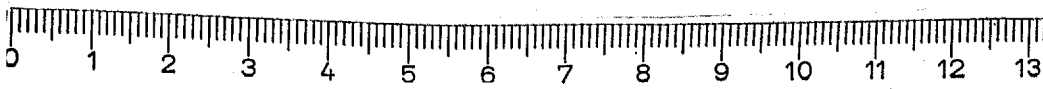
XXXIV. Animæ vegetatiuæ tres sunt potentie principales. Nutritiua Augmentatiua & Generatiua, essentialiter diuersæ. Nutritiua in specie diuersis animalibus specie diuersa tres ministeriales habet. Attractiuam Retentiua Expulsiuam inter se ratione tantum, à nutritiua realiter distinctas. Alimentum esse nequit Elementum purum, sed solus sanguis, in animalibus sanguineis.

XXXV. Nutritio essentialiter consistit in vnitione materiæ alimenti cum materia & forma aliti; naturã prior est vnitio materiarum, quãeductio & vnitio formæ partialis vel totalis, per se est instantanea, per accidens autem continua & successiua. Augmentatio tendit in vnionem quantitatis alimenti cum quantitate aliti. Inanimatis certus quoad paruitatem, non autem quoad magnitudinẽ, nisi spectato ordine vniuersi terminus debetur, vterque tamen animatis conuenit. Rarefactio est actio non productiua Quantitatis sed Qualitatis, sc: Raritatis. Generatio Viuentium est Processio viuentis à principio vitæ coniuncto, in similitudinem naturæ, saltem genericam. Semen viuentium non viuunt, vt neque dentes, vngues, cornua, rostra, summa cutis, pennæ auium & sanguis, viuunt tamea cerebrum & ossa &c: Actio Generatiua non est propriè vitalis.

XXXVI. Species sensibiles necessariò admittendæ, sunt accidentia intencionalia, materialia tam, imagines obiectorum suorum non tantum virtuales sed etiam formales, & cognoscibiles non solum vt Quo, verum etiam vt Quod, diuisibiles tam ratione subiecti & intensionis, quam obiecti, indiuisibiles in representando, omnes in eadem parte aeris compossibiles, sunt naturæ ignobilioris quam sint ipsa obiecta. Causa productiua & Conservatiua specierum sensibilibus impressarum, vna cum speciebus in terdum; est obiectum, quo euanescente in instanti etiam species euanescent, quæ per se in instanti productæ ad sensationem non effectiuè, sed tantum determinatiuè concurrunt. Sensatio non est tantum passio, sed etiam vera actio, procedit proximè tam ab anima quam potentia sensitua.

XXXVII. Præter sensibilia propria dantur etiam communia quæ non per distinctam speciem, sed per propriam obiecti proprii cognoscuntur. Sensibile proprium à sensu externo per nullam potentiam attingi potest sine sensibili communi, vt nec commune sine proprio. Potentia sensitua sicut non est reflexiua suorum actuum, ita nec cognoscitiua rerum spiritualium etiam per absolutam Dei potentiam, externa autem nec rerum absentium & indiuisibiliter existentium naturaliter loquendo. Errant sensus tam circa sensibilia propria quam communia.

XXXIIX. Qui-

XXXIX. Quinque de facto dantur sensus Externi Visus Auditus Odoratus Gustus Tactus, in specie diuersis animalibus eiusdem rationis. Obiectum visus est color, qui non oritur ex primarum quatuor qualitatuum temperie, sed ex varia opaci & perspicui permixtione cum lucido, colore aliqui intermedij videntur esse specie distincti ab extremis. color ad sui sensationem eliciendam, tam ex parte obiecti, quam medij & organi lucem requirit, non item lux siue lumen quod est qualitas quædam realis & non tantum intentionalis,educta ex potentia obiecti per se in instanti per accidens autem successiue.

XXXIX. Visio, quæ fit quasi per pyramidem radiosam, non per emissionem radiorum, sed per receptionem specierum ab obiecto productarum efficitur. Sedes visionis est humor crystallinus. Auditionis tympanum seu pellicula intrata super peluim osseam; huius obiectum adæquatum est sonus, cuius subiectum est corpus interceptum & elisum, aer scilicet vel aqua & his similia, producitur effectiue ab accidentibus liquiditatem causantibus non autem motu locali proximè loquendo.

XL. Obiectum adæquatum odoratus est odor, qui est qualitas secunda, orta ex apta contemperatione humidum cum sicco, diffunditur per medium non semper realiter sed intentionaliter, residet in carunculis mammillaribus non autem cerebro. Gustus à tactu realiter distincti obiectum adæquatum est sapor, qualitas secunda, residet potissimum in linguæ extremitate & palato. Tactus, qui est vnicus tantum pro obiecto adæquato habet primas qualitates, sensorium ipsius sunt præcipue nerui per corpus diffusi.

XLI. Præter sensus externos admittendi sunt sensus interni, inter se non realiter sed tantum formaliter distincti, vt sunt sensus communis, potentia imaginatiua seu Phantasia, Memoria & reminiscentia, Cogitatiua seu Æstimatoria, quæ non elicit species insensatas. Obiecta sensuum Internorum sunt obiecta sensuum externorum & eorundem sensationes. Species interni sensus non pendent à specie expressa sensuum externorum in conseruando, pendent tamen in producendo.

XLII. Anima rationalis est actus substantialis informans, spiritalis incorruptibilis, indiuisibilis, per nullam potentiam ex materia educibilis, subiectum eius in formationis seu materia in qua est corpus naturale organicum humanum, causa verò efficiens solus Deus, habet anima rationalis sibi superadditas tres potentias spirituales, intellectum scilicet voluntatem & potentiam Locomotiuam. Intellectus voluntate præstantior, obiecti terminatiui loco habet ens latissimè sumptum, sub quo comprehenduntur entia immaterialia spiritalia, &c. motiui autem, ens sensibile. Effectus potentie intellectiue est verbum mentis, quod est qualitas quædam spiritalis ab intellectu possibilis expressa, ab eoque in conseruari dependens, per quam res intellecta tanquam viam imaginem actualiter repræsentatur: per illud à Deo creatum & intellectui vnitum anima nihil intelliget.

XLIII. Intellectus Agens idem re cum intellectu Possibili ratione tantum diuersus, non est cognitius vel intellectiuis, sed tantum productiuus specierum intelligibilium, ad quas phantasia solum determinatiue non autem effectiue concurrat. Earum solum rerum dantur species intelligibiles propriæ, quarum dantur sensibiles propriæ, quæ omnes directè solum singulare & materiale repræsentari possunt, non autem vniuersale vel spirituale, imò nec substantiâs materiales. Intellectus Possibilis non operatur in hac vita sine conuersione ad phantasmata, etiam cum rem secundo intelligit & illius speciem intelligibilem iam habet, potestq; simul plura vt plura cognoscere.

XLIV. Voluntas potentia spiritalis & incorruptibilis ab intellectu realiter distincta, tendit bonum tam materiale quam immateriale, mouet membra corporis imperio despotico, imaginatione autem & appetitum politico, ad actum illius efficacem, necessariò cognitio intellectiua, iudicatiua per modum principij applicantis bonitatem finis prærequiritur. Libertas ipsius in actu primo consistit in ipsa essentia voluntatis, potentis, positæ omnibus ad agendum requisitis operari vel non operari, in actu vero secundo, in ipsa voluntate liberè terminata ad actum. Libertas actioni liberæ non addit modum, sed tantum denominationem extrinsecam.

POSITIONES PERIPATETICÆ.

XLV. Status separatus Animæ rationali, vti & Coniunctus naturalis est. In statu separationis substantialiter mutatur, perdendo & acquirendo aliquid substantiale. Habet ad sui reunionem cum materia nec appetitum naturalem nec elicium, conseruat se cū species intelligibiles, ita tamen vt & nouas à Deo infusas accipiat, item potentias spirituales & habitus in ijs subiectatos. Anima separata vt in statu separationis intelligat, necessario se reflectit supra tuas species.

METAPHYSICA.

XLVI. Metaphysica sciencia vniuersalis & sapientia proprie dicta, pro obiecto radicali substantiâ abstractam, pro Principali DEVM pro Totali ens vt ens à materiâ tam intelligibili quam sensibili, assignat. Entia per accidens negationes & priuationes non nisi per accidens & secundario à Metaphysico considerantur.

XLVII. Ens Nominaliter sumptum in esse essentia realis & formali constituitur per seipsum non per coniunctionem essentia cum existentia actuali vel possibili. Essentia rerum habent ab aeterno extra DEVM esse formale & obiectiuum distinctum ab entitate DEI, essentialiter tamen participatum, non quidem in genere causæ Efficientis, sed Exemplaris, à DEO vt intellectuali & cognoscente. Existencia seu Ens vt Participium, est actualitas naturæ per quam aliquid actu in rebus constituitur, siue est actualitas essentia extra suas causas. prior definitio omni existenti, posterior soli creato conuenit. Existentiam DEI nec ratione quidem, ab eius Essentiâ, creatam autem, non quidem realiter sed ratione solum ratiocinâ à distinguimus.

XLVIII. Substantia vltimum naturæ complementum, est entitas quædam non omnino strictè realiter, sed modaliter tantum à natura distincta, licet non adeo inexplicabiles etiam forent negationes Scoticæ. In compositis pure materialibus videtur vnica tantum esse subsistentia & non composita ex duabus partialibus, quarum vna materiam altera formam terminet. In homine est vna simplex subsistentia, vtrumque extremorum subiectiue afficiens. DEVS facere potest, vt Socratis subsistentia terminet naturam v. g. Platonis.

XLIX. Principium Individuationis desumitur à formâ non autem materiâ: per rationem indiuidualem, quæ non est quid distinctum à naturâ realiter sed tantum formaliter & ratione ratiocinata (quod idem de gradibus Metaphysicis intellige) natura specifica eiusdem speciei indiuiduis immerita, distinctionem accipit tam in essendo quam operando. Omnia videntur multiplicabilia secundum numerum, (solum Deo excepto) maximè propter materiam, quæ subire potest principium indiuiduationis extrinsecum & quasi obiectiuum.

L. Proprietates Entis præcipuæ sunt Vnum Bonum Verum, Vnum consistit formaliter in negatione vnica, si secundum se, in duplici si in ordine ad alia consideretur, habet se ista negatio per modum priuationis non autem omnimodæ negationis. Verum nihil supra ens addit, nisi relationem confortatis à intellectu se representantem, sicut bonum ad appetitum se appetentem maximè diuinum, vnum quo Vno Bono vero, Philosophiam. Vnam Bonam & Veram concludimus, & finimus.

Ad maiorem DEI DEIPARÆQUE gloriam.

Has peripateticas positiones; ex vniuersâ Philosophiâ collectas, vtpote Fidei, & bonis moribus consonas, luce, atque discussione publicâ dignas censeo.

LEO MENZELIVS S. Theolog. D. Profess. & nunc Decanus &c.

Positiones istæ peripatetica typo digna sunt.

Ita censeo

NICOLAVS WYSING Soc. IESV Philosophiæ Professor Ordinarius nunc Decanus.

